

Shoqata e kontabilistëve të çertifikuar dhe auditorëve të
Kosovës

Auditim
(zgjidhjet)

P6

Data 04/10/2025

Detyra 1

Majat ShPK, një prodhues pajisjesh sportive me 70 milionë euro të ardhura dhe 50 milionë euro pasuri, është klienti juaj i auditimit. Për auditimin e vitit të përfunduar më 31 dhjetor 2024, ju shqyrtoat dokumentet e punës së auditimit të përgatitura nga një anëtar i ri i ekipit. Dokumentacioni për testimin e pohimit të vlerësimit të stoqeve, që mbulon një saldo prej 15 milionë eurosh (30% e pasurive), është i paplotë, duke munguar detaje mbi metodologjinë e përzgjedhjes së mostrës, procedurat e testimit dhe përfundimet. Stoqet përfshijnë 5 milionë euro në pajisje të specializuara fitnesi, të vlerësuara duke përdorur vlerësimet e menaxhmentit bazuar në parashikimet e shitjeve të parashikuara, por mungojnë dëshmi mbështetëse (p.sh., të dhënat e tregut). Anëtari i ekipit të auditimit gjithashtu nuk arriti të dokumentojë diskutimet me menaxhmentin në lidhje me një ndërprerje të kohëve të fundit të zinxhirit të furnizimit që ndikon në disponueshmërinë e stoqeve. Partneri i auditimit theksoi rëndësinë e dokumentimit të mirë të punës së auditimit për t'u përputhur me standardet SNA dhe për t'u përgatitur për një kontroll të mundshëm të cilësisë nga rregullatori në Kosovë.

Kërkohet:

- (a) Shpjegoni katër arsye pse dokumentimi i auditimit është i rëndësishëm. (8 pikë)
- (b) Përshkruani pesë procedura auditimi për të përmirësuar dokumentimin dhe testimin e vlerësimit të stoqeve nga skenari i dhënë. (10 pikë)
- (c) Diskutoni pasojat e dokumentimit të pamjaftueshëm për firmën e auditimit. (2 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

(a) Rëndësia e Dokumentimit të Auditimit

1. **Dëshmi e pajtueshmërisë me standardet e auditimit:** Dokumentimi tregon se auditimi është kryer sipas SNA-ve, duke ofruar një regjistër të procedurave (p.sh., testimi i stoqeve) dhe duke mbështetur përfundimet e auditorit mbi saldon prej 15 milionë eurosh.
2. **Lehtëson rishikimet e kontrollit të cilësisë:** Dokumentet e punës u mundësojnë auditorëve senior ose rishikuesve të jashtëm (p.sh., KKRF) të vlerësojnë cilësinë e auditimit, duke siguruar që procedurat si testimi i mostrës kryhen dhe dokumentohen në mënyrë adekuate.
3. **Mbështet opinionin e auditimit:** Dokumentacioni i detajuar, siç janë dëshmitë për vlerësimin e pajisjeve të specializuara prej 5 milionë euro, justifikon opinionin e auditorit, duke ofruar një bazë të mbrojtshme në rast mosmarrëveshesh ose padie.
4. **Ndihmon auditimet e ardhshme dhe vazhdimësinë:** Dosjet gjithëpërfshirëse, duke përfshirë diskutimet e menaxhmentit mbi çështjet e zinxhirit të furnizimit, shërbejnë si referencë për auditimet pasuese, duke nxjerrë në pah rreziqet e përsëritura ose sfidat e vlerësimit.

(b) Procedurat e Auditimit

1. **Dokumentoni përzgjedhjen e mostrës:** Regjistroni metodologjinë e marrjes së mostrave të stoqeve (p.sh., marrja e mostrave të njësisve monetare që synojnë artikuj me vlerë të lartë si pajisjet prej 5 milionë eurosh), duke përfshirë madhësinë e mostrës, kriteret e përzgjedhjes dhe arsytimin, për të siguruar transparencë.
2. **Dëshmitë e testimit të pohimit të vlerësimit:** Merrni të dhënat e tregut nga palë të treta ose vlerësime të pavarura për pajisjet e specializuara prej 5 milionë eurosh, duke dokumentuar burimet, supozimet dhe krahasimet me parashikimet e shitjeve të menaxhmentit për të vërtetuar vlerësimet kontabël.
3. **Regjistroni procedurat dhe rezultatet e testimit:** Detajoni hapat e testimit të stoqeve, të tilla si gjurmimi i një mostre artikujsh deri te faturat e blerjes dhe porositë e shitjes, dhe dokumentoni gjetjet (p.sh., mbivlerësimi prej 0.5 milion €), me përfundime të qarta mbi ndikimin në pasqyrat financiare.
4. **Dokumentoni diskutimet me menaxhmentin:** Përmbledhni diskutimet me menaxhmentin në lidhje me ndërprerjen e zinxhirit të furnizimit, duke vënë në dukje efektin e saj në disponueshmërinë dhe vlerësimin e stoqeve, dhe referencat e tërthorëta me dëshmitë përkatëse të auditimit (p.sh., korrespondenca me furnitorët).
5. **Kryeni numërimet fizike të stoqeve:** Merrni pjesë në numërimet e stoqeve në fund të vitit, duke dokumentuar vëzhgimet e sasive, kushteve dhe magazinimit për një mostër artikujsh, duke përfshirë pajisjet e specializuara, për të konfirmuar ekzistencën dhe gjendjen.

(c) Dokumentimi i pamjaftueshëm rrezikon gjoba dhe ndëshkime nga rreullatori ose shoqata profesionale për mosrespektim të SNA-ve. Gjithashtu mund ta pengojë firmën të mbrojë opinionin e saj të auditimit në mosmarrëveshje ligjore, duke çuar në dëmtim të reputacionit dhe humbje të mundshme financiare.

Detyra 2

AirAba ShPK, një transportues rajonal me 200 milionë € të hyra, është klienti juaj i auditimit. Pasqyrat financiare të kompanisë për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2024, raportojnë një saldo materiale të llogarive të arkëtueshme prej 40 milionë €, që përfshin shitjet e biletave (30 milionë €) dhe shërbimet e ngarkesave të mallrave (10 milionë €). AirAba kohët e fundit punësoi një ekip të ri të kontrollit të kreditit me përvojë të kufizuar në industrinë e aviacionit, duke çuar në ndjekje jo konsistente të llogarive të vonuara. Një rënie ekonomike ka bërë që disa klientë të mëdhenj, përfshirë një klient të madh të ngarkesave që i detyrohej 8 milionë €, të vonojnë pagesat, duke rritur rrezikun e borxheve të këqija. Provizioni për borxhet e dyshimta, i llogaritur si një shumë fikse prej 5% e saldove të vonuara, mbështetet në një model të pandryshuar për dy vjet pavarësisht kushteve të ndryshueshme të tregut. Gjatë auditimit të ndërmjetëm, ju vutë re gabime në raportin e vjetërsisë së të arkëtueshmeve për shkak të futjes manuale të të dhënave nga ekipi pa përvojë. Menaxheri i auditimit është i shqetësuar për saktësinë dhe mbledhshmërinë e saldove të të arkëtueshmeve.

Kërkohet:

- (a) Shpjegoni katër faktorë që rrisin rrezikun e anomalive materiale në llogaritë e arkëtueshme. (8 pikë)
- (b) Përshkruani gjashtë procedura thelbësore për të përfutur dëshmi të auditimit për saldovë e llogarive të arkëtueshme. (10 pikë)
- (c) Diskutoni rëndësinë e marrjes së konfirmimeve të jashtme në këtë skenar. (2 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

(a) Faktorët që rrisin rrezikun

1. **Përvojë e kufizuar e ekipit të kontrollit të kredisë:** Mungesa e përvojës në industri për ekipin e ri mund të rezultojë në gabime në monitorimin e të arkëtueshmeve ose vlerësimin e besueshmërisë së klientit, duke rritur rrezikun e mbivlerësimit të të arkëtueshmeve për shkak të saldove të pambledhshme.
2. **Ndikimi i rënies ekonomike:** Pagesat e vonuara nga klientët kryesorë, përfshirë klientin e transportit të mallrave prej 8 milionë €, pasqyrojnë sfidat ekonomike, duke rritur rrezikun e borxheve të këqija dhe duke kërkuar një provizion më të lartë për borxhet e dyshimta.
3. **Modeli i vjetëruar i provizionimit:** Modeli i pandryshuar i provizioneve prej 5% nuk arrin të marrë në konsideratë kushtet aktuale ekonomike dhe rreziqet specifike të klientit, duke nënvlerësuar potencialisht lejimin dhe mbivlerësuar saldon e të arkëtueshmeve prej 40 milionë €.
4. **Gabime në futjen manuale të të dhënave:** Gabimet në raportin e vjetërsisë për shkak të futjes manuale të të dhënave nga ekipi pa përvojë rrisin rrezikun e keqklasifikimit të llogarive të arkëtueshme, duke ndikuar në saktësinë e llogaritjes së lejimeve dhe prezantimit të pasqyrave financiare.

(b) Procedurat thelbësore

1. **Konfirmimi i llogarive të arkëtueshmeve:** Dërgoni kërkesa për konfirmim pozitiv të një mostër klientësh, përfshirë klientin e transportit të mallrave prej 8 milionë €, për të verifikuar ekzistencën, saktësinë dhe plotësinë e saldove të arkëtueshmeve prej 40 milionë €, duke ndjekur rastet kur klientët nuk përgjigjen ndaj kërkesës për konfirmim.
2. **Testoni faturat pasuese:** Rishikoni raportet bankare pas fundit të vitit për të konfirmuar arkëtimet në para të gatshme për një mostër të të arkëtueshmeve, veçanërisht llogaritë e vonuara, për të vlerësuar nëse llogaritë do të mbledhen apo do të shlyhen.
3. **Rillogaritni provizionin:** Përditësoni provizionin për borxhet e dyshimta duke përdorur të dhënat aktuale ekonomike, historikun e pagesave të klientëve dhe normat e mospagesës së pagesave të industrisë, duke krahasuar me provizionin e regjistruar prej 5% për të identifikuar nënvlerësimin.
4. **Verifikoni saktësinë e raportit të vjetërsisë:** Testoni raportin e vjetërsisë së të arkëtueshmeve duke gjurmuar një mostër të saldove deri te faturat dhe kushtet e pagesës, duke korrigjuar gabimet manuale për të siguruar klasifikimin e saktë të shumave të prapambetura.
5. **Vlerësoni aftësinë kreditore të klientit:** Inspektoni korrespondencën, raportet e kreditit ose dosjet ligjore për klientët e mëdhenj me pagesa të vonuara për të vlerësuar aftësinë e tyre për të paguar, duke u përqendruar te klienti që ka borxh 8 milionë €.
6. **Kryeni procedurat analitike:** Llogaritni qarkullimin e të arkëtueshmeve dhe koeficientët e borxhit të keq, duke krahasuar me vitet e kaluara dhe standardet e industrisë ajrore, duke hetuar ndryshimet (p.sh., mbledhje më të ngadalta) për gabime të mundshme.

(c) Konfirmimet e jashtme ofrojnë dëshmi të besueshme dhe të pavarura të ekzistencës dhe saktësisë së llogarive të arkëtueshme, të cilat janë kritike në këtë skenar për shkak të ekipit pa

përvojë dhe gabimeve në raportet e vjetërsisë. Konfirmimet nga klientë si klienti i transportit të mallrave prej 8 milionë € zvogëlojnë mbështetjen në të dhënat e brendshme potencialisht të gabuara, duke rritur sigurinë e auditimit.

Detyra 3

Gjelbër ShPK, një kompani bujqësore me 120 milionë € të ardhura, është klienti juaj i auditimit. Pasqyrat financiare për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2024 u finalizuan për nënshkrim më 15 shkurt 2025.

Më 10 shkurt 2025, një klient i madh, që përfaqësonte 15 milionë € në të arkëtueshme, paraqiti kërkesë për falimentim, duke hedhur dyshime mbi rikuperimin.

Përveç kësaj, më 20 janar 2025, një zjarr shkatërroi një depo që përmbante 8 milionë € në stoke, të cilat ishin nuk ishin të siguruara. Menaxhmenti nuk i ka korrigjuar pasqyrat financiare për këto ngjarje, duke argumentuar se ato kanë ndodhur pas datës së raportimit. Partneri i auditimit ju ka kërkuar të vlerësoni këto ngjarje pasuese dhe të finalizoni auditimin.

Kërkohe:

- (a) Shpjegoni përgjegjësitë e auditorit në lidhje me ngjarjet pasuese, dhe klasifikoni dy ngjarjet në këtë skenar. (8 pikë)
- (b) Përshkruani pesë procedura auditimi për të adresuar këto ngjarje pasuese. (10 pikë)
- (c) Diskutoni ndikimin e këtyre ngjarjeve në raportin e auditimit nëse menaxhmenti refuzon të bëjë korigjime. (2 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

(a) Përgjegjësitë e Auditorit dhe Klasifikimi i Ngjarjeve

Sipas SNA 560, auditori është përgjegjës për identifikimin e ngjarjeve pasuese midis datës së pasqyrave financiare (31 dhjetor 2024) dhe datës së raportit të auditimit (15 shkurt 2025) që mund të kërkojnë korrigjim ose shpalosje. Auditori duhet të kryejë procedura për të marrë dëshmi të mjaftueshme në lidhje me këto ngjarje dhe për të vlerësuar përgjigjen e menaxhmentit. Të dy ngjarjet klasifikohen si më poshtë:

Falimentimi i Klientit (15 milionë € të arkëtueshme): Kjo është një **ngjarje korrigjuese** sipas SNK 10, pasi ofron prova të kushteve ekzistuese në datën e raportimit (p.sh., vështirësia financiare e klientit ka gjasë të ketë ekzistuar më 31 dhjetor 2024). Shuma e arkëtueshme prej 15 milionë € mund të jetë e dëmtuar, duke kërkuar një rregullim të provizionit për borxhet e dyshimta.

Zjarri në depo (stoqe prej 8 milionë €): Kjo është një **ngjarje jo-korrigjuese** sipas SNK 10, pasi zjarri ndodhi pas datës së raportimit dhe nuk pasqyron kushtet më 31 dhjetor 2024. Megjithatë, humbja prej 8 milionë euro është materiale (6.7% e të hyrave) dhe kërkon shpalosje në pasqyrat financiare për të informuar përdoruesit për ndikimin e saj financiar.

Auditori duhet të sigurojë që menaxhmenti të bëjë korrigjimin e pasqyrave për falimentimin e klientit dhe të shpalos ngjarjen për shkak të zjarrit, duke marrë dëshmi për të mbështetur këto trajtime (SNA560).

(b) Procedurat e Auditimit

1. **Rishikimi i falimentimit:** Merrni dokumentet e regjistrimit të falimentimit të klientit të datës 10 shkurt 2025, për të konfirmuar ngjarjen dhe për të vlerësuar mundësinë e rikuperimit të shumës së arkëtueshme prej 15 milionë €. Rishikoni korrespondencën e mëparshme për të përcaktuar nëse ekzistonte vështirësi financiare më 31 dhjetor 2024.
2. **Testimi i dëmtimit të të arkëtueshmeve:** Rillogaritni provizionin për borxhet e dyshimta, duke përfshirë të arkëtueshmet prej 15 milionë €, duke përdorur politikën e menaxhmentit ose standardet e industrisë. Krahasojeni me provizionin e regjistruar për të identifikuar rregullimet e nevojshme.
3. **Inspektoni raportet e zjarrit:** Merrni raportin e menaxhmentit mbi zjarrin në depo më 20 janar 2025, duke përfshirë detajet e sigurimit dhe vlerësimet e humbjeve të stoqeve. Konfirmoni vlerën prej 8 milionë € përmes të dhënave të stoqeve dhe vlerësimeve të palëve të treta, nëse janë të disponueshme.
4. **Rishikoni shpalosjet:** Shqyrtoni shpalosjet e propozuara nga menaxhmenti të pasqyrave financiare për zjarrin, duke u siguruar që ato përshkruajnë ngjarjen, ndikimin e saj prej 8 milionë € dhe mungesën e mbulimit të sigurimit, siç kërkohet nga SNK 10 për ngjarjet materiale jo-korrigjuese.
5. **Diskutoni me menaxhmentit:** Diskutoni të dyja ngjarjet me menaxhmentin për të kuptuar refuzimin e tyre për të korrigjuar ose shpalosur. Dokumentoni përgjigjet, duke përfshirë çdo dëshmi që mbështet qëndrimin e tyre (p.sh., planet e pagesës së klientëve ose planet e zëvendësimit të stoqeve).
6. **Merrni letrën e përfaqësimit (SNA 580):** Kërkoni një letër përfaqësimi nga menaxhmenti që konfirmon se të gjitha ngjarjet pasuese deri më 15 shkurt 2025 janë marrë në konsideratë dhe janë trajtuar në mënyrë të përshtatshme në pasqyrat financiare.

(c) Ndikimi në Raportin e Auditimit

Nëse menaxhmenti refuzon të bëjë korrigjime për dëmtimin prej 15 milionë € ose të shpalos zjarrin prej 8 milionë €, auditori mund të lëshojë një opinion të kualifikuar ose të kundërt (SNA 705). Ngjarja korrigjuese prej 15 milionë € është materiale (12.5% e të hyrave), dhe mosrregullimi i saj përmbën anomali materiale në pasqyrat financiare.

Ngjarja që nuk është shpalosur prej 8 milionë €, nëse është materiale, mund të kërkojë gjithashtu një opinion të kualifikuar për shpalosje të pamjaftueshme, varësisht nga përhapja.

Detyra 4

Ju jeni senior i auditimit në Tetova Audit, një firmë auditimi e mesme, që kryen auditimin e përkohshëm të CyberSi ShPK, një kompani e specializuar në tregtinë elektronike të pasjisjeve elektronike me pakicë, me një vit financiar që përfundon më 31 mars 2025 dhe të ardhura vjetore prej 35 milionë euro. CyberSi operon një platformë të sofistikuar online që përpunon mijëra transaksione ditore, duke përfshirë pagesa me kartë krediti, kthime nga klientët, përditësime të stoqeve dhe zbritje promociionale, të gjitha të menaxhuara përmes një sistemi të planifikimit të burimeve të ndërmarrjes (ERP) të bazuar në cloud, i cili u zbatua 18 muaj më parë. Kompania ka 120 punonjës, me një departament të vogël IT me pesë punonjës përgjegjës për mirëmbajtjen e sistemit ERP, sigurinë e faqes së internetit dhe pajtueshmërinë me rregulloret e mbrojtjes së të dhënave, siç është Rregullorja e Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave (GDPR).

Gjatë auditimit, ju identifikoni disa çështje që lidhen me operacionet digjitale të CyberSi. Sistemi ERP i lejon stafit të shitjeve të përpunojë porositë e klientëve, rimbursimet dhe rregullimet e stoqev duke përdorur kredencialet e përbashkëta të qasjes në sistem, pa ndarje të roleve të përdoruesve. Kompania ka përjetuar një rritje prej 20% të ankesave të klientëve gjatë gjashtë muajve të fundit në lidhje me përmbushjet e pasakta të porosive dhe tarifat e paautorizuara, të cilat menaxhmenti ia atribuon defekteve në modulet e përpunimit të porosive dhe pagesës së sistemit ERP. Nuk ka një proces formal për përditësimin ose testimin e rregullt të elementeve të sigurisë së sistemit ERP, dhe departamentit të IT-së i mungon një specialist i dedikuar i sigurisë kibernetike, duke kontribuar në një shkelje të vogël të të dhënave tre muaj më parë ku detajet e pagesës së klientëve u ekspozuan për shkak të një dobësie të këtyre elementeve të sigurisë. Menaxhmenti nuk kryen rakordime të pavarura të të dhënave të shitjeve online kundrejt depozitave bankare, duke u mbështetur tërësisht në raportet e automatizuara të sistemit ERP. Përveç kësaj, sistemi ERP aplikon automatikisht zbritje promociionale pa miratimin mbikëqyrës, duke çuar në raste të aplikimit të zbritjeve të tepërta. Uebfaqës së kompanisë, e cila përbrenda përfshin platformën e tregtisë elektronike, i mungon autentifikimi shumëfaktor (MFA) për qasje administrative, duke rritur rrezikun e ndryshimeve të paautorizuara në çmime ose të dhëna të produktit. Së fundmi, CyberSi nuk mban një regjistër të ndryshimeve të sistemit ose përditësimeve të sistemit ERP, duke e bërë të vështirë gjurmimin e modifikimeve ose zbulimin e gabimeve. Menaxhmenti është nën presion për të përmirësuar kontrollet digjitale për të rivendosur besimin e klientëve, për të qenë në pajtueshmëri me GDPR dhe për t'u përgatitur për një zgjerim të planifikuar në tregje të reja vitin e ardhshëm.

Kërkohet:

- (a) Shpjegoni rëndësinë e kontrolleve të brendshme në operacionet digjitale të CyberSi ShPK, duke iu referuar SNA 315 dhe kërkesave rregullatore përkatëse, dhe diskutoni pse mangësitë në këto kontrolle paraqesin rreziqe për pasqyrat financiare. (5 pikë)
- (b) Identifikoni dhe shpjegoni pesë mangësi të kontrollit të brendshëm në operacionet digjitale të CyberSi dhe për secilën mangësi, rekomandoni një kontroll specifik për ta adresuar atë, duke shpjeguar se si do të zvogëlohet rreziku që lidhet me të. (15 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

(a) Rëndësia e kontrolleve të brendshme në operacionet digjitale. Kontrollat e brendshme në operacionet digjitale të CyberSi janë kritike për të siguruar besueshmërinë e raportimit financiar, mbrojtjen e pasurive dhe përmbushjen e kërkesave rregullatore, siç përshkruhet në SNA 315. SNA 315 kërkon që auditorët të kuptojnë mjedisin e kontrollit të brendshëm të entitetit, duke përfshirë sistemet e IT-së siqë është ERP-ja e bazuar në cloud, për të vlerësuar rreziqet e anomalive materiale në nivelet e pasqyrave financiare dhe pohimeve. Për CyberSi, sistemi ERP dhe platforma e tregtisë elektronike menaxhojnë procese kyçe si shitjet, stoqet dhe përpunimin e pagesave, duke i bërë kontrollet e fuqishme digjitale thelbësore për të parandaluar gabimet, mashtrimet ose shkeljet e të dhënave. Mangësitë, të tilla si kredencialet e përbashkëta të hyrjes, dobësitë e paarruara ose mungesa e rakordimeve, rrisin rrezikun e të dhënave financiare të pasakta, duke ndikuar në pohime si saktësia, plotësia dhe ndodhja për të ardhurat, të arkëtueshmet dhe stoqet. Mosrespektimi i GDPR-së, siç dëshmohet nga shkelja e fundit e të dhënave, mund të çojë në gjopa të konsiderueshme dhe dëmtim të reputacionit, duke ndikuar më tej në pasqyrat financiare përmes provizioneve ose shpalosjeve (SNK37). Kontrollat efektive digjitale, duke përfshirë kufizimet e qasjes, monitorimin e sistemit dhe testimin e rregullt, sigurojnë integritetin e të dhënave, pajtueshmërinë rregullatore dhe raportimin financiar të besueshëm, duke zvogëluar rrezikun e auditimit dhe duke mbështetur besimin e palëve të interesuara.

(b) Mangësitë dhe rekomandimet e kontrollit të brendshëm

Mangësia	Rekomandimi
Kredencialet e përbashkëta të hyrjes për sistemin ERP Stafi i shitjeve përdor kredencialet e përbashkëta të hyrjes për të përpunuar porositë, rimbursimet dhe rregullimet e stoqeve, pa ndarje të roleve të përdoruesve. Kjo rrit rrezikun e transaksioneve ose gabimeve të paautorizuara, duke mundësuar keqdeklarimin e saldove të shitjeve ose stoqeve (pohimet e ndodhjes dhe saktësisë).	Implementoni kontrolle të qasjes të bazuara në role në sistemin ERP, duke i caktuar stafit kredenciale unike hyrjeje bazuar në detyrat e tyre specifike (p.sh., qasje e veçantë për përpunimin e porosive, rimbursimet dhe rregullimet e stoqeve). Qasja e bazuar në role siguron që vetëm personeli i autorizuar të kryejë detyra specifike, duke zvogëluar rrezikun e mashtrimit ose gabimeve dhe duke rritur besueshmërinë e të dhënave financiare të regjistruara në sistemin ERP.
Mungesa e përditësimeve të rregullta të sigurisë Mungesa e një procesi formal për përditësimin ose testimin e elementeve të sigurisë së sistemit ERP kontribuoi në një shkelje të të dhënave, duke rrezikuar qasje të mëtejshme të paautorizuara ose manipulim të të dhënave, gjë që mund të ndikojë në plotësinë dhe saktësinë e të dhënave financiare.	Vendosni një politikë formale të IT-së që kërkon rishikime mujore dhe aplikim të përditësimeve të sigurisë, me teste të kryera nga departamenti i IT-së dhe rezultate të dokumentuara të rishikuara nga një mbikëqyrës. Përditësimet e rregullta të elementeve të sigurisë minimizojnë dobësitë e sistemit, duke mbrojtur integritetin e të dhënave të sistemit ERP dhe duke siguruar pajtueshmërinë me GDPR-në, duke zvogëluar rrezikun e gabimeve financiare për shkak të ndryshimeve të paautorizuara.
Nuk ka rakordim të pavarur të të dhënave të shitjeve	Implementoni një proces mujor të pavarur rakordimi, ku një anëtar i ekipit financiar që nuk është i përfshirë në përpunimin e shitjeve

<p>Mbështetja e menaxhmentit në raportet e automatizuara të ERP pa rakordime të pavarura të të dhënave të shitjeve online kundrejt depozitave bankare rrit rrezikun e gabimeve ose mashtrimeve të pazbuluara, veçanërisht duke pasur parasysh defektet e raportuara, të cilat ndikojnë në plotësinë dhe pohimet e ndodhjes për të ardhurat.</p>	<p>krahason raportet e shitjeve të ERP me të dhënat e depozitave bankare dhe heton mospërputhjet. Rakordimet e pavarura zbulojnë gabime ose mashtrime të shkaktuara nga defektet e sistemit, duke siguruar njohje të saktë të të ardhurave dhe duke rritur besueshmërinë e pasqyrave financiare.</p>
<p>Zbritje promovionale të pakontrolluara Sistemi ERP aplikon automatikisht zbritje promovionale pa miratimin e mbikëqyrësit, duke çuar në zbritje të tepërta dhe nënvlerësim të mundshëm të të ardhurave, duke ndikuar në pohimin e saktësisë për shitjet.</p>	<p>Konfiguroni sistemin ERP që të kërkojë miratimin e mbikëqyrësit për zbritjet që tejkalojnë një prag të paracaktuar (p.sh., 10%), me miratimet e regjistruara dhe të rishikuara çdo muaj nga një menaxher. Miratimi mbikëqyrës siguron që zbritjet janë të autorizuara dhe të përshtatshme, duke zvogëluar rrezikun e anomalisë materiale të të ardhurave dhe duke ruajtur saktësinë financiare.</p>
<p>Mungesa e autentifikimit shumëfaktorësh për qasjen në faqen e internetit Faqja e internetit e tregtisë elektronike nuk ka autentifikim shumëfaktorësh (MFA) për qasje administrative, duke rritur rrezikun e ndryshimeve të paautorizuara në çmime ose të dhëna të produkteve, të cilat mund të shkaktojnë anomali në të ardhurat ose stoqet (pohimet e saktësisë dhe ndodhjes).</p>	<p>Implementoni MFA për të gjithë qasjen administrative në platformën e tregtisë elektronike, duke kërkuar një fjalëkalim dhe një metodë dytësore verifikimi (p.sh., kodin e aplikacionit celular). MFA forcon sigurinë e qasjes, duke parandaluar modifikimet e paautorizuara në të dhënat kritike dhe duke siguruar integritetin e informacionit financiar të përpunuar përmes faqes së internetit.</p>

Detyra 5

Ju jeni një senior i auditimit në PrimaAudit, një firmë auditimi e mesme, që kryen auditimin e DigitalPi ShPK, një kompani e specializuar në zhvillimin e softuerëve për përpunimin e pagesave online, me një fundvit financiar më 30 qershor 2025 dhe të ardhura vjetore prej 28 milionë euro. DigitalPi operon një platformë të bazuar në cloud që përpunon miliona transaksione çdo vit për bizneset e vogla dhe të mesme, me operacione në regjionin e Evropës juglindore. Kompania punëson 100 punonjës, duke përfshirë një ekip të vogël IT përgjegjës për ruajtjen e sigurisë kibernetike të platformës dhe pajtueshmërinë me rregulloret e mbrojtjes së të dhënave.

Gjatë fazës së planifikimit të auditimit, ju identifikoni disa qqështje etike. Partneri i angazhimit të auditimit, i cili ka udhëhequr auditimin e DigitalPi për shtatë vjet, kohët e fundit mori pjesë në një konferencë të teknologjike të sponsorizuar nga DigitalPi, duke përfshirë udhëtimin dhe akomodimin, pa e shpalosur këtë në komitetin e etikës së firmës. Drejtori Ekzekutiv i DigitalPi i ka ofruar PrimaAudit një kontratë fitimprurëse për të ofruar shërbime konsulence për sigurinë kibernetike së bashku me auditimin, me tarifa potenciale të barabarta me 40% të tarifës së auditimit. Përveç kësaj, një auditor i ri në ekip, i cili është mik i ngushtë i menaxherit të financave të DigitalPi, është caktuar për të testuar kontrollet e njohjes së të ardhurave të kompanisë, të cilat mbështeten në algoritme komplekse brenda platformës së pagesave. Menaxheri i financave ka ftuar gjithashtu ekipin e auditimit në një darkë private për të festuar zgjerimin e fundit të kompanisë, dhe disa anëtarë të ekipit po shqyrtojnë pjesëmarrjen. Komiteti i auditimit ka shprehur shqetësime në lidhje me përmbushjen e afateve të ngushta për raportimin e pasqyrave financiare tek rregullatorët, duke ushtruar presion mbi ekipin e auditimit për të përshpejtuar procedurat e auditimit. DigitalPi po planifikon të lansojë një funksion të ri pagesash vitin e ardhshëm, duke rritur shqyrtimin nga investitorët dhe rregullatorët, gjë që rrit nevojën për një auditim të pavarur dhe objektiv.

Kërkohet:

(a) Diskutoni rolin e skepticizmit profesional në identifikimin dhe adresimin e kërcënimeve etike në auditimin e DigitalPi, dhe shpjegoni se si siguron integritetin e procesit të auditimit në këtë kontekst. (5 pikë)

(b) Identifikoni dhe shpjegoni pesë kërcënime etike në përputhje me Kodin e Etikës që rrjedhin nga skenari, dhe për secilin kërcënim, rekomandoni një veprim specifik për ta zbutur atë, duke shpjeguar se si siguron pajtueshmërinë me standardet etike. (15 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

(a) Roli i Skepticizmit Profesional në Identifikimin dhe Adresimin e Kërcënimeve Etike

Skepticizmi profesional luan një rol kritik në identifikimin dhe adresimin e kërcënimeve etike në auditimin e DigitalPi, duke siguruar integritetin e procesit të auditimit, siç theksohet nga Kodi i Etikës i IESBA-s dhe SNA 200 (Objektivat e Përgjithshme të Auditorit të Pavarur). Skepticizmi profesional përfshin ruajtjen e një mendje kritike dhe vlerësimin kritik të dëshmimeve, gjë që është thelbësore për njohjen e kërcënimeve etike siç janë familjariteti, interesi vetjak ose rreziqet e vetë-rishikimit që rrjedhin nga çështjet e skenarit (p.sh., pjesëmarrja e partnerit në konferencë ose oferta e shërbimeve të konsulencës). Kodi IESBA kërkon që auditorët të ruajnë objektivitetin dhe pavarësinë, dhe skepticizmi profesional i ndihmon auditorët të sfidojnë veprimet ose marrëdhëniet e menaxhmentit që mund të kompromentojnë këto parime. SNA 220 kërkon që partneri i angazhimit të sigurojë që ekipi i auditimit të ushtrojë skepticizëm, veçanërisht kur vlerëson kontrollet komplekse të njohjes së të ardhurave në platformën e pagesave të DigitalPi. Në këtë kontekst, skepticizmi është jetik për të zbuluar paragjykimet e mundshme nën presionin e afateve të shkurtra ose shqyrtimit të investitorëve për veçorinë e re të pagesës. Duke vënë në pikëpyetje marrëdhëniet e pashpalosura (p.sh., miqësia e auditorit të ri) ose përfitimet e papërshtatshme, skepticizmi siguron që kërcënimet etike të identifikohen dhe adresohen, duke ruajtur cilësinë e auditimit, pajtueshmërinë rregullore dhe besimin e palëve të interesuara në pasqyrat financiare.

(b) Kërcënimet etike dhe veprimet zbutëse

1. Kërcënimi i familjaritetit nga angazhimi i gjatë i partnerit të auditimit

Shpjegim: Mandati shtatëvjeçar i partnerit të angazhimit në auditimin e DigitalPulse krijon një kërcënim familjariteti, pasi përfshirja e zgjatur mund të dëmtojë objektivitetin dhe të zvogëlojë skepticizmin profesional (Kodi IESBA, Seksioni 540).

Veprimi Zbutës: Rotacioni i partnerit të angazhimit në një partner të ri pa përfshirje të mëparshme në auditim, duke siguruar pajtueshmërinë me kërkesat e rotacionit të IESBA për partnerët kryesorë të auditimit. Rotacioni zvogëlon njohjen, duke rikthyer pavarësinë dhe duke siguruar gjykim objektiv në auditimin e fushave komplekse si njohja e të ardhurave.

2. Kërcënimi i interesit vetjak nga konferenca e sponsorizuar

Shpjegim: Pjesëmarrja e partnerit të auditimit në një konferencë të bollshme të sponsorizuar nga DigitalPulse, duke përfshirë udhëtimin dhe akomodimin, krijon një kërcënim të interesit vetjak, pasi mund të ndikojë në objektivitetin e tyre (Kodi IESBA, Seksioni

Veprim Zbutës: Kërkohet që partneri të shpalojë përfitimin para komitetit të etikës së firmës dhe të rimbursojë çdo kosto të mbuluar nga DigitalPi, ndërkohë që zbatohet një politikë në të gjithë firmën që ndalon pranimin e përfitimeve të sponsorizuara nga klienti. Shpaloja dhe ndalimi i përfitimeve eliminon ndikimin e panevojshëm, duke ruajtur pavarësinë dhe besimin e publikut në procesin e auditimit.

3. Kërcënimi i vetë-rishikimit nga konsulenca për sigurinë kibernetike

Shpjegim: Oferta për të ofruar shërbime konsulence për sigurinë kibernetike krijon një kërcënim vetë-rishikimi, pasi ekipi i auditimit mund të ketë nevojë të rishikojë punën e vet nëse auditon kontrolle të lidhura, duke kompromentuar objektivitetin.

Veprim Zbutës: Refuzoni angazhimin e konsulencës ose caktojeni atë një ekipi të veçantë pa përgjegjësi auditimi, duke marrë miratimin paraprak nga komiteti i auditimit dhe duke dokumentuar masat mbrojtëse. Ndarja e shërbimeve të auditimit dhe jo-auditimit siguron pavarësi, duke parandaluar paragjykimin në vlerësimin e kontrolleve të platformës së pagesave.

4. Kërcënimi i familjaritetit nga marrëdhënia e auditorit

Shpjegim: Miqësia e ngushtë e auditorit të ri me menaxherin e financave krijon një kërcënim familjariteti, veçanërisht pasi ata janë caktuar për të testuar kontrollet e njohjes së të ardhurave, duke rrezikuar gjykime të njëanshme.

Veprim Zbutës: Ricaktoni auditorin e ri në një fushë tjetër auditimi ose largojeni atë nga angazhimi, duke siguruar që asnjë marrëdhënie personale të mos ndikojë në testimin e kontrolleve kritike. Ricaktimi ruan objektivitetin në testimin e kontrolleve të të ardhurave, duke siguruar prova të besueshme të auditimit dhe pajtueshmëri me standardet etike.

5. Kërcënimi i interesit vetjak nga ftesa për darkë private

Shpjegim: Ftesa e menaxherit të financave për një darkë private krijon një kërcënim të interesit vetjak, pasi pranimi nga anëtarët e ekipit të auditimit mund të ndikojë në objektivitetin e tyre, veçanërisht nën presion për të përmbushur afatet e shkurtra.

Veprim Zbutës: Udhëzoni ekipin e auditimit të refuzojë ftesën për darkë dhe përforconi politikën e firmës kundër pranimin të mikpritjes nga klientët, me trajnim të detyrueshëm të etikës. Refuzimi i mikpritjes ruan pavarësinë, duke parandaluar ndikimin e panevojshëm dhe duke siguruar që auditimi të kryhet me skepticizëm profesional.